

## Pál Dezső Józsefné őstermelői családi gazdasága



Pál Dezső Józsefné őstermelői családi gazdasága

Elhelyezkedés: Csongrád-Csanád megye, Hódmezővásárhely

Terület mérete: 17,5 ha

Alapítás éve: 2005

Fő tevékenységek: tejelő szarvasmarha-tartás

A gazdaság múltja 1995-re nyúlik vissza, amikor az apai nagyszülők gazdaságában annak részeként kezdte meg a gazdálkodást az alapító Pál Dezső Józsefné. A gazdálkodás megkezdéséhez fő motivációt a szakma, az állattartás iránti szeretet jelentette, a szakma iránti elhivatottság a gazdaság vezetésében jelenleg aktív szerepet vállaló harmadik generáció választásában is érvényesült. A gazdaság fő profilja a tejelő szarvasmarha-tartás, nyerstej előállítás, amit gabonafélék termesztése egészít ki, elsősorban takarmányozási céllal. Első lépésként 3 egyedet kaptak, amihez 1 egyed, valamint 3 ha szántóföldet is vásároltak még indulásként. Az állomány, illetve a földterület 2005-ig fokozatosan bővült, majd 2005-ben, amikor az állomány ténylegesen a gazdálkodó nevére került, technológia-váltás, valamint a tevékenység helyszínében is változás következett be. Az állomány nagysága ekkor 11 egyed volt, ami még ebben az évben további 12 vegyes ivarú és fajtájú egyeddel bővült (db magyartarka üsző 5, 2db Holstein-fríz bika, 1 db egyéb tejhasznú bika és 4 db egyéb húshasznú bika). Tartásuk a mostani gazdaság helyszíne lett, ahol egy kiscsásztáros istállóban és villanypásztoros karámban kerültek elhelyezésre. Az istállóban történt a fejés, egy fejő géppel, sajtáros rendszerrel. A tejet házilag közvetlen értékesítették. A bika egyedek értékesítése ugyanazon az elven folytatódott. Vemhesítés inszeminátor által történt. Az állomány 2008-ig folyamatosan változott, viszont az állomány nagysága 20-30 egyed között mozgott ebben az időszakban és a technológiai változatlanul így működött. Saját szántóföldi területek összesen közel 8,5 ha-t adtak ki eddig, így a takarmány forrást a saját földek mellett, a bérelt földeken termelt takarmány és a környező csatornapartok legeltetésével oldódott meg. 2008-ban a gazdaság családi gazdasággá alakult. Állami támogatásokat ettől az évtől vesznek igénybe, a nyers tejet felvásárló szállítja el, a háztáji nyerstej értékesítés megszűnt.

Az állomány tejtermelésének mennyiségi és minőségi növelése volt az elsődleges cél, de emellett fontos szempont volt a hústermelés minőségének megtartása is. Ekkor lett tejfelvásárló a lajosmizsei Adacsi Fríz Tej Szövetkezet. 2013-ban a szaktudás terén fontos változás következett be, amikor a gazdálkodó sikeresen teljesítette Hódmezővásárhelyen a szarvasmarha inszeminátor képzést, ezzel Csongrád megyei területre engedélyt szerezve. Mesterséges megtermékenyítést ezáltal már gazdaságon belül lehetett megoldani, a külsős szakembert kiváltották, a tenyésztési céljaikat maguk kezdték szabályozni. 2015-től további, nagyobb változások valósultak meg. Tavasszal felújításra került a tejsarnok épülete, és sor került a bejáró út minőségi javítására, ami lehetőséget adott arra, hogy a nagyobb méretű tejszállító kamion is bejusson a telephelyre. Új tejfelvásárlóhoz szerződtek, aki jelenleg a Sole-Mizo Zrt.

2018 újbóli fordulópont a gazdaság életében, hiszen beruházás történt a géppark fejlesztése terén. egy Case IH bálázó és egy vontatott vegyszerező került beszerzésre. A családi gazdaságnak jelenleg is 5 tagja van, külső munkaerővel nem rendelkezik. A gazdaságot az alapító Pál Dezső Józsefné, és lánya közösen vezetik, aki az egyetemi tanulmányait befejezve, főállású östermelői tevékenységet kezdett a gazdaság keretein belül. Az állományban a vérhányad túlnyomó részt magyartarka, mivel azonban az egyedek keresztezve lettek Holstein-fríz fajtával, előfordulnak F1-es egyedek. Tartásuk egy fedett istállóban és egy hozzá tartozó nyitott karámban történik, korcsoportonként külön osztva. Külön karám és istálló részen vannak a különböző korosztályok, a növendék üszők is két részre osztva az idősebb és a fiatalabb egyedek csoportjára. 2021 tavaszán egy tejszomatika szeparátorgép is beszerzésre került a tej még jobb minőségének biztosítása érdekében.

Jelenleg 17,5 ha saját szántóterülettel rendelkezik, ahol takarmányt állítanak elő. A területek kb. ¾-én gabonafélék termelése (búza, árpa, zab) és talarmánykukorica termesztése folyik, a többi területen lucernatermesztése történik. A szarvasmarha állomány összesen 28 egyedből áll jelenleg.

Együttműködés a nagyszülők gazdaságával került kialakításra, illetve a két gazdaság közötti együttműködés folyamatos, elsősorban a rendelkezésre álló eszközök megosztásában. Szecskázógép és kombájn a nagyszülők gazdaságában áll rendelkezésre, míg például vegyszerezőt a nagyszülők gazdasága vesz tőlük kölcsön. Feltétlen előnyt jelent ezen a téren mindkét gazdaság számára, hogy új gépek beszerzésére az eszközök megosztása/ közös használata miatt nem kell, hogy sor kerüljön. További együttműködés a környékbeli más gazdálkodókkal elsősorban információ-megosztás terén alakult ki. A gazdaság tagja a Magyartarka Tenyésztők Egyesületének, a tagság előnye, hogy az egyesületen keresztül információkhoz jutnak a jelenlegi gazdasági és termelési helyzetről, valamint a többi gazdálkodóval, illetve a vezetőséggel konzultálni tudnak az újdonságokról, tapasztalatokról. Mivel a jogszabályi változásokat időnként nehéz követni, mindenképpen előnyös szempontként jelenik meg a tagság kapcsán, hogy a tagok erre vonatkozó tájékoztatást is kapnak, továbbá ismeretek megosztása történik a tenyésztési fejlesztések, új irányok és technológiák vonatkozásában is. Az említetteken kívül más gazdálkodókkal, gazdálkodási csoportokkal nem alakított ki együttműködést. Nem mezőgazdasági jellegű tevékenységet a gazdaság nem folytat.

Jelentősebb beruházásként említhető meg a bálázó és a tejszeparátor beszerzése, melyre az Agrár Széchenyi kártya biztosított fedezetet, illetve a tejszeparátor esetében pályázati forrás bevonására

is sor került. Más gazdaságtól egyrészt jellegzetesen megkülönbözteti, hogy a gazdaság családi összetartással működtetett gazdasági egység, ahol a háztól értékesítést mára a felvásárlókon keresztül történő értékesítés váltotta fel. Megkülönböztető jellegzetességük a minőség folyamatos javítása iránti igény, melyhez mind a szakmai tudás, mind pedig az infrastrukturális háttér fejlesztését igyekeznek biztosítani. Távlati céljaik között elsősorban a saját gazdaságban megtermelt minőségi tejen alapuló saját házi tejfeldolgozó üzem létrehozása, saját márka kialakítása szerepel.